

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/2-32

Датум:

22. 06. 2016.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Божица Младеновић, ред. проф.
2. Др Ема Мильковић, ред. проф.
3. Др Мирослав Пешић, доцент

2. Одлука Већа департмана за историју број 10/9-31 од 26.08.2015.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме:

Аца (Градимир) Златковић

2. Година уписа на мастер академске студије

2014/2015.

3. Назив студијског програма

Мастер академске студије историје

III НАСЛОВ -МАСТЕР РАДА:

Пиротски округ између Србије и Бугарске након ослобођења од Турака

IV ПРЕГЛЕД -МАСТЕР РАДА:

Мастер рад "Пиротски округ између Србије и Бугарске након ослобођења од Турака" састоји се од 90 страница текста. Рад садржи **Предговор** (6-7), **Увод** (8-10) и четири поглавља: **Велика источна криза 1875.-1878. и ратови Србије за ослобођење 1876.-1877./8.** (17-27), (Велика источна криза 1875.-1878. (17-20), Први српско-турски рат (21-23), Други српско-турски рат и ослобођење Пиротског округа 1877./8., (24-27)), **Отварање бугарског питања у Великој источној кризи** (28-36) (Борба за добијање бугарске аутокефалне цркве - Егзархије (28-30), Егзархијски темељ бугарској држави – црквена аутономија као основа будуће политичке аутономије (31-33), Априлски устанак и нацрт бугарске аутономије на Цариградској конференцији 1876. (34-36)), **Пиротски округ између Србије и Бугарске – од Сан Стефана до Берлина** (37-57) (Санстефански мировни уговор и рађање Велике Бугарске (37-40), Дешавања на тлу Пиротског округа након ослобођења и током акције за ревизију мировног уговора из Сан Стефана (41-47), Берлински мировни Конгрес и коначно одређивање српско-бугарске границе (48-51), Проблем у разграничењу Србије и Бугарске тзв. Тринско питање (52-54), Пиротски округ у саставу Кнежевине Србије. Образовање српске управе (55-57)), **Етнографске карактеристике становништва Пиротског округа** (58-73) (Неколико речи о Шопима и Торлацима (58-64), Обичаји и веровања (65-68), Главне карактеристике говора становништва Пиротског округа (69-73)), **Закључак** (74-76), **Прилози** (77-85) **Списак извора и литературе** (86-90). Списак извора садржи коришћене необјављене и објављене историјске изворе, а списак литературе обухвата релевантне радове аутора који су проучавали ову тему у оквиру ширих истраживања. Завршни рад садржи и сажетак на српском и енглеском језику и Прилоге у којима се налазе фотографије, мапе и преписи.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

У уводном делу Аца Златковић је сажето објаснио значај теме којом се бавио, дао кратак садржај рада структурисаног у четири поглавља и побројао главне историјске изворе и литературу коју је користио при писању мастер рада.

У четири поглавља (*Велика источна криза 1875-1878. и ратови Србије за ослобођење 1876-1877/8, Отварање бугарског питања у Великој источној кризи, Пиротски округ између Србије и Бугарске – од Сан Стефана до Берлина, Етнографске карактеристике*

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/2-32

Датум:

22. 06. 2016.

становништва Пиротског округа) обрадио најважније догађаје који су се тицали статуса Пиротског округа након ослобођења од Турака децембра 1877. године до склапања мировног уговора у Берлину јула 1878. године. Сва четири поглавља су разграната на потпоглавља у циљу што детаљније обраде теме. Интересовање кандидата се није зауставило само на дешавањима на терену, већ су му предмет интересовања била и догађања у дипломатским круговима великих сила које су кројиле нову политичку карту Балканског полуострва. Проблеми су се појавили по завршетку ратних операција. Пирот је ослободила српска војска. Русија је, као победница у рату диктирала услове мира који је склопљен у Сан Стефану фебруара 1878. године. По Санстефанском уговору, пиротски округ је припао бугарској држави, без обзира на жеље становништва које живело на тој територији. Становништво је стога одмах започело борбу путем петиција и тражењем плебисцита, за останак у Кнежевини Србији. Српска дипломатија је уз помоћ великих сила тражила ревизију уговора. До тога је дошло на конгресу у Берлину. Конгрес је по питању пиротског округа донео одлуку да се из састава Пиротског округа издвоје два среза: трнски и брезнички и припоје аутономној Кнежевини Бугарској. Град Пирот и остатак округа постао је саставни део независне Кнежевине Србије. Кандидат се потрудио да нам приближи стање духа становништва округа. Нагласио је да Русија као велика сила уопште није имала разумевања и није хтела да се упуши у етнографска обележја становништва, односно да на основу стања на терену покуша да нађе праведније решење за спор.

Тема мастер рада је временски омеђена двема годинама, 1887. и 1878. Прва је година ослобођења града од дугогодишње османске власти, а друга када је одлукама Берлинског конгреса Пирот и већи део округа припао Кнежевини Србији. Кратак период од седам месеци био је богат бројним догађајима. Кандидат је у постојећу литературу старијег и новијег датума успешно уградио сазнања до којих је дошао коришћењем необјављених (Музеј Понишавља, Пирот, Рукописно одељење) и објављених историјских извора. Он је у великој мери користио оновремену штампу, српску и бугарску ("Српске новине", "Застава", "Знаме", "Неделник Дума"). Завршни рад садржи 385 напомена. Број напомена је одлична илustrација за закључак да је Златковић тему којом се бавио обрадио свестрано.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Аца Златковић је овладао методолошким знањима неопходним за писање завршног рада на мастер студијама историје. Тумачењем података из извора и литературе и начином

представљања резултата одговорио је захтевима теме и задацима постављеним у уводном делу рада. Истраживање је обављено у складу са захтевима историјске науке. Закључци су исправни и утемељени на изврној грађи и постојећој литератури.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Да ли је теза урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме?

Мастер рад Аце Златковића подудара се са образложењем наведеним у пријави теме. Рад је састављен по тематском принципу, док је унутар поједињих тема колега Златковић пратио хронолошку нит догађаја.

Да ли теза садржи све битне елементе? **Теза садржи све битне елементе.**

По чему је теза оригиналан допринос науци?

Кандидат је свеобухватно обрадио тему са нагласком на анализи битних аспеката који су се тицали статуса Пиротског округа након ослобођења од османске власти. Анализирао је и интерпретирао дипломатску борбу Кнежевине Србије да Пирот и околина остану у саставу српске државе пошто их је ослободила српска војска, као и многоbrojne факторе који су одлучујуће утицали на коначно решење проблема на Берлинском конгресу. Указао је на тешкоће у овом процесу, са посебним интересовањем на корацима које је Краљевина Србија предузимала у циљу помоћи својим сународницима у њиховој жељи да буду саставни део српске државе. Посебно је вредно четврто поглавље посвећено етнографским карактеристикама становништва округа. Кандидат је у мултидисциплинарном приступу, анализом обичаја и говора, показао да су становници Пиротског округа били "ближе Србима него Бугарима".

Недостаци тезе и њихов утицај на резултат истраживања

Нема релевантних недостатака који би утицали на квалитет рада.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже:

- да се мастер рад прихвати а кандидату одобри јавна одбрана

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/2-32

Датум:

22. 06. 2016.

У Нишу, 22. јуна 2016. године

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Божица Младеновић
Др Божица Младеновић, ред. проф.

Ема Мильковић
Др Ема Мильковић, ред. проф.

Мирољуб Пешић
Др Мирољуб Пешић, доцент